

VUOSIKERTOMUS

2012

Tiivistelmä (FI)

Tiivistelmä

Tiivistelmä

Vuosi 2012 oli Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) toinen toimintavuosi Euroopan valvontaviranomaisena. Vuoden aikana se jatkoi toimintaansa seitsemällä keskeisellä alalla, joita ovat sääntely; valvonta; kuluttajansuoja ja rahoitusinnovointi; yhteisen valvontakulttuurin kehittäminen; finanssivakaus; kriisien ehkäisy, hallinta ja ratkaisu sekä kansainväliset suhteet.

Sääntely

Solvenssi II -säännöstö oli edelleen EIOPAn tärkein vakuutusalan hanke vuonna 2012. Samalla kun Omnibus II -direktiiviä koskevat neuvottelut ovat jatkuneet Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välillä vuonna 2012, EIOPA on kehittänyt aktiivisesti sääntelyyn liittyviä säännöksiä Solvenssi II -säännösten tueksi sekä tukenut kansallisia valvontaviranomaisia ja vakuutusentantajia niiden valmistautuessa uuteen sääntelykehikseen.

Omnibus II -direktiivin viimeistelyn viivästyttyä EIOPA julkaisi 20. joulukuuta 2012 lausunnon, jossa se neuvoi kansallisia valvontaviranomaisia toteuttamaan toimia muutamien tärkeiden Solvenssi II -sääntelyyn liittyvien seikkojen valmistelemiseksi.

Ammatillisten lisäeläkkeiden alalla EIOPAn toiminnan painopiste vuonna 2012 oli ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavia laitoksia koskevan direktiivin tarkistamiseen liittyvien neuvojensa viimeistelyssä. Ne annettiin Euroopan komissiolle 15. helmikuuta 2012. EIOPAn neuvoissa korostettiin 16. lokakuuta 2012–17. joulukuuta 2012 toteutetun kvantitatiivisen vaikutustutkimuksen tärkeyttä.

Valvonta

EIOPA jatkoi vuonna 2012 omalta osaltaan Euroopan talousalueen valvonnan ja erityisesti valvontakollegioiden toiminnan laadun parantamista. EIOPA oli vuoden aikana yhteydessä kaikkiin Euroopassa tällä hetkellä aktiivisesti toimiviin 91 valvontakollegioon ja esitteli parhaita käytäntöjä 75 valvontakollegiolle, minkä ansiosta päästiin käymään vilkkaita keskusteluja makro- ja mikrotalouden riskeistä. EIOPA esitti tiivistelmiä laatimistaan rahoitusvakauksertomuksista ja esitteli EIOPAn riskikojelaudan. Lisäksi se antoi palautetta 17 ryhmävalvojalle niiden valvontakollegioiden toiminnasta.

Yhdenmukaistaakseen valvontakäytäntöjä Solvenssi II -säännösten kanssa EIOPA osallistui annetuista ohjeista, suosituksista ja standardeista järjestettyihin tapahtumiin, joissa esitettiin kysymyksiä ja annettiin niihin vastauksia. Kollegioiden kokouksissa sille esitetyt kysymykset ja parhaat käytännöt koskivat erityisesti sisäistä mallia.

Kuluttajansuoja ja rahoitusinnovointi

Kuluttajansuoja on osa EIOPAn ydintoimintaa, joten EIOPA se on erittäin keskeisellä sijalla vakuutusten ja ammatillisten lisäeläkkeiden alalla. EIOPA laati ensimmäiset ohjeensa juuri kuluttajansuojan alalla. Tarkemmin sanottuna EIOPA antoi marraskuussa 2012 ohjeet valitusten käsittelemisestä vakuutusyhtiöissä. Ohjeissa määritetään johdonmukaiset, tehokkaat ja toimivat valvontakäytännöt ja varmistetaan EU:n lainsäädännön yleinen, yhtenäinen ja yhdenmukainen soveltaminen.

Lisäksi EIOPA teki useita tutkimuksia ja laati raportteja erilaisista ajankohtaisista aiheista. EIOPA on kirjoittanut Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle ja ilmaissut huolensa siitä, ettei sille ole annettu lainsäädännössä valtuuksia asettaa tuotteita tai palveluja koskevia väliaikaisia kieltoja.

EIOPA järjesti 4. joulukuuta 2012 toiset kuluttajastrategiapäivänsä (Consumer Strategy Day) Frankfurtissa. Tapahtumaan osallistui noin 200 henkeä.

Yhteisen valvontakulttuurin luominen

EIOPA jatkoi vuonna 2012 Euroopan unionin yhteisen valvontakulttuurin kehittämistä antamalla teknistä koulutusta, jossa painopiste oli vahvasti yhteisten valvontataitojen ja valvontaan liittyvien yhteisten toimintatapojen kehittämisessä.

Koulutuksen aiheet vastasivat EIOPAn toimintaa: Solvenssi II -sääntely oli yksi pääaiheista, samoin kuin rahoitusvakaus, ammatilliset lisäeläkkeet, kuluttajansuoja ja valvontakäytäntöjen lähentäminen.

Finanssivakaus

Vuonna 2012 finanssivakauteen liittyvä EIOPAn toiminta keskittyi edelleen vakuutusten ja ammatillisten lisäeläkkeiden aloille mikro- ja makrotalouden muutoksista aiheutuvien haitallisten suuntausten, mahdollisten riskien ja haavoittuvuuksien tunnistamiseen varhaisessa vaiheessa.

Markkinatilanteen seurannan lisäksi EIOPA arvioi rahoitusvakautta säännöllisesti neljännesvuosittain julkaistavan riskiojelaudan ja puolivuositin laadittavien EIOPAn rahoitusvakauksettomusten avulla. Vuoden 2012 aikana EIOPA tarkasteli myös useita yksittäisiä rahoitusvakauteen liittyviä kysymyksiä, kuten vakuuttamisen merkitystä varjopankkitoiminnassa, vakuutusentajien likviditeetinvaihtosopimukseen liittyvää toimintaa (liquidity swap activities) ja vakuuttamisen vaihtoehtoisia riskinsiirtotekniikoita.

Kriisien ehkäisy, hallinta ja ratkaisu

Vuoden 2012 alussa EIOPAn hallintoneuvosto sopi yhteisestä toimintamallista finanssikriisiin puuttumiseksi. Tämä tarkoitti lähinnä sitä, että EIOPAssa otettiin käyttöön yhteen sovitettu toimintamalli, jota EIOPAn jäsenten tulisi noudattaa arvioidessaan kriisin vaikutusta seuraavilla aloilla: vakuutusalaan kohdistuvan valtion riskin ja pankkiriskin kuukausittainen seuranta, likviditeetti- ja kassavirtatilanteen kehittyminen vakuutusalaalla, vakuutus- ja pankkialan väliset kytkökset esimerkiksi likviditeetinvaihtosopimukseen (liquidity swap) ja takaisinostosopimukseen (repo activity) liittyvän toiminnan kautta sekä vakuutusentajien valmiussuunnitelmat sijoituskohteiden arvon merkittävien muutosten varalta.

Euroopan komissio järjesti lokakuussa 2012 kuulemisen muiden finanssilaitosten kuin pankkien mahdollisen elvytys- ja kriisintarkaisukehyksen laatimisesta. EIOPA antoi Euroopan komissiolle yksityiskohtaisen vastauksensa tähän kuulemiseen joulukuussa 2012.

Kansainväliset suhteet

EIOPA vahvisti vuonna 2012 suhteitaan, aloitti useita uusia sääntelyä ja valvontaa koskevia EIOPAn vuoropuheluja ja loi uusia suhteita. Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 40 tapaamista, kuten EIOPAn puheenjohtajan korkean tason vierailu Kiinaan ja Japaniin. Yhdysvaltojen kanssa aloitettiin erityinen hanke (jälleen)vakuutusjärjestelmiä koskevan keskinäisen yhteisymmärryksen lisäämiseksi Atlantin molemmin puolin ja yhteistyön vahvistamiseksi, millä on tarkoitus edistää liiketoimintamahdollisuuksia, kuluttajansuojaa ja tehokasta valvontaa. Näiden toimien pohjalta julkaistiin EU:n ja Yhdysvaltojen välisen vuoropuheluhankkeen teknisen komitean raportit sekä jatkosuunnitelma, jossa määritettiin yhteiset tavoitteet ja aloitteet seuraaviksi viideksi vuodeksi. EIOPA osallistui aktiivisesti myös kansainvälisten standardien laadintaan etenkin kansainvälisen vakuutusvalvojen järjestön (IAIS) kanssa ja haki kansainvälisen eläkevalvojen järjestön (IOPS) hallintoelimen jäsenyyttä. Operatiivista yhteisymmärryspöytäkirjaa koskevat neuvottelut Maailmanpankin kanssa vakuutus-, eläke- ja kuluttajansuoja-alalla saatiin päätökseen. Kroatian rahoituspalvelujen valvontavirastolle (CFSSA) myönnettiin sen kanssa allekirjoitetulla yhteistyösopimuksella tarkkailijan asema EIOPAn hallintoneuvostossa. Vastaavuuteen liittyvien siirtymätoimenpiteiden perustaksi laadittiin lisäksi kuiluanalyytit jopa kahdeksaa kolmansien maiden järjestelmää varten.

Organisaation kehitys

Vuoden 2012 aikana EIOPA sai 35 uutta työntekijää, joten vuoden lopussa EIOPAssa työskenteli 91 henkilöä, kansalliset asiantuntijat mukaan lukien. EIOPAn monenkirjavassa henkilöstössä on jäseniä 23:sta EU:n jäsenvaltiosta. Henkilöstöstä 55 prosenttia on naisia ja 45 prosenttia miehiä.

Vuonna 2012 tietotekniikassa keskityttiin pääosin turvallisen ja luotettavan infrastruktuurin käyttöönottoon, EIOPAn toimihenkilöiden työtä helpottavien lisäyökalujen integrointiin ja toiminnan todelliset tarpeet täyttävien laadukkaiden palvelujen tarjoamiseen. Merkittävä osa resursseista käytettiin EIOPAn tietoteknisiä toimintoja ja palveluja varten tarvittavan pääalustan kehittämiseen ja käyttöönottoon.

Jotta keskeiset toiminnot olisivat varmasti asiakkaiden, palveluntarjoajien ja muiden niitä tarvitsevien toimijoiden käytettävissä, EIOPA käynnisti vuonna 2012 toiminnan jatkuvuuden turvaamista koskevan hankkeen. Hankkeen tarkoituksena on taata palvelujen jatkuvuus normaalin toiminnan häiriintyessä.

